

El futur dels Països Catalans

EL TEMPS s'ha adreçat a divuit persones de diversos àmbits de la societat dels Països Catalans per esbrinar quines perspectives de futur, quines relacions i quin horitzó assoliran els territoris que els conformen.

ISABEL-CLARA SIMÓ

Esriptora

Inexorablement, els Països Catalans seran independents, constituïran una confederació; alhora seran un estat federat amb la resta de nacions europees. Això pot ser a mitjà termini o a llarg; és clar que no serà així a curt termini. Ara bé, la condició fonamental per recuperar els drets nacionals és que nosaltres vulguem, desitgem i busquem aquest futur. Si això és així, no ens aturarà ningú.

GASPAR JAÉN I URBAN

Poeta i arquitecte

Per damunt de tot, la unitat lingüística és un fet. Pesi qui pesi, hi ha vincles idiomàtics profunds arreu dels Països Catalans. Malgrat la difuminació que es dona en certs llocs a causa de la desfeta lingüística en certes perifèries encara hi ha quelcom que batega. És l'emoció que vaig tenir aquest estiu anant a Perpinyà com si allí també fos a casa meua. Arreu de la ciutat podia entendre'm en català, no només en àmbits reduïts com puguin ser llibreries. El País Valencià, per la seva banda, des de fa tres o quatre segles ha estat un lloc experimental amb molta més incursió espanyo-

la i està més fotut. Em saben greu les fronteres internes, són terribles, però crec que hi ha un sentiment que això no pot ser. Està clar que el manteniment dels Països Catalans passa per la unitat de la llengua.

JACINT ROS OMBRELLA

Catedràtic de política econòmica de la UB

En un període d'entre cinc i deu anys l'economia dels Països Catalans anirà raonablement bé. El mercat del conjunt dels Països serà molt dinàmic internament, estarà molt travat. Amb tot, els greuges com per exemple el finançament autonòmic amb el dèficit fiscal que comporta per als Països Catalans, seguirà anant malament. Penso també que sí que hi haurà col·laboracions culturalment parlant en el si dels Països però en cap cas un pas qualitatiu.

ISABEL PALLARÈS

Secretària general de la Intersindical

A nivell sindical hi veig problemes. Els Països Catalans estan desmembrats en aquest sentit perquè tot es mou per comunitats. A banda que a França, per exemple, les lleis sindicals són diferents. A mitjà termini o més aviat llarg, potser es podrà aconseguir una certa unificació,

però sempre si darrere hi ha hagut una voluntat política ferma. A nivell sindical, doncs, hi ha un cert encotillament que en altres àmbits no existeix.

JOAN-LLUÍS LLUÍS

Esriptor

El futur dels Països Catalans és una utopia a punt de ser realitzada, però per París i Madrid: fer, del que era una nació, un agregat de regions que s'ignoren entre elles i que d'una en una van perdent la llengua. És sent més constructiu, el futur dels Països Catalans passa necessàriament pel futur del Principat i viceversa. M'estranya de veure que el Principat prescindeixi massa sovint de la resta de territoris que conformen els Països Catalans.

VALENTÍ PICH

President del Col·legi d'Economistes de Barcelona

Des d'una perspectiva cultural, amb totes les limitacions que puguin existir, l'àrea geogràfica de parla catalana, amb les seves adaptacions territorials, constitueix una realitat indiscutible, i continuarà essent així en el futur, independentment de pressions polítiques d'un o altre signe.

JOSEP PIERA

Escriptor

El futur és sempre una incògnita. Una cosa és l'esperança o el desig, que no s'ha de perdre mai. Tinc la sensació que cap dels partits importants no hi creu. Amb tot, en l'actualitat, la il·lusió és diferent de la que es podia tenir als setanta. Des del punt de vista cultural és una realitat que ha avançat molt. Les relacions humanes i cultes entre els diferents territoris dels Països Catalans són més riques que fa uns anys. Una altra cosa és que siguin el sostre de la il·lusió de molta gent. De mancances, n'hi ha moltes encara. També hi ha relacions massa fràgils.

JOSEP MARIA TERRICABRES

Professor de filosofia de la UdG i director de la càtedra Ferrater Mora

Del futur a mitjà termini, de quinze a vint anys, no m'atreveixo a opinar. El futur proper el veig millor que el present, i no costa gaire. En un termini de cinc o sis anys, pronostico una reforma de la Constitució i dels Estatuts. Això afavorirà l'autonomia dels territoris catalans i les possibilitats de col·laboració sobretot entre el Principat, les Illes i el País Valencià. De moment, veig difícil que es vagi més enllà. La Franja i la Catalunya Nord ho tenen força més difícil.

MATHEW TREE

Escriptor

Una cosa certa és que mentre hi hagi llibres i música que vagin amunt i avall dels Països Catalans, aquests sempre existiran. La prova és que, després de quinze anys explicant a la meua família què són els Països Catalans, el fet de publicar un llibre a

València va fer molt més fàcil que entenguessin que són una realitat. A nivell polític, d'altra banda, com que tot és virtual en política, els Països Catalans també.

JOAN HORTALÀ

President de la Borsa de Barcelona

El futur el veig problemàtic. La cohesió patriòtica de fa uns anys amb l'actual no és la mateixa. Ara, per diversos motius lligats a la mundialització i a una situació econòmica millor, hi ha menys preocupació per aspectes més nacionals i molt més per coses passatgeres. Els governs implicats, tenint en compte que el gruix del factor nacional és a Catalunya, no haurien de baixar la guàrdia, haurien d'abandonar polítiques tronades a favor d'instruments que, sense desmerèixer la vida quotidiana, forcin a reflexionar saber tot allò que engruixeix l'entitat nacional.

MARIA ANTÒNIA OLIVER

Esriptora

El futur dels Països Catalans no sé quin és, però de segur que jo no el veuré. Voldria que fossin independents, però darrerament crec que la idea dels Països Catalans no és moda. No hi ha molta gent que s'atreveixi a dir que hi creu. És com allò d'aquell basc que diu que no és nacionalista, però que si Euskadi fos independent seria independentista. Vaja, que ho facin els altres, i així no anem bé.

ISIDOR MARÍ

Director dels estudis d'Humanitats i Filologia de la Universitat Oberta de Catalunya

Precisament durant aquests anys de mundialització en què s'organitzen al-

tres espais lingüístics com la Francophonie o la Hispanidad, seria imperdonable que els Països Catalans no s'articulessin entre si. L'educació, els mitjans de comunicació, les indústries culturals, les tecnologies de la informació i la comunicació i el mateix funcionament lingüístic del mercat reclamen que les empreses privades reconeixin l'espai de llengua catalana igual que el de Dinamarca, per posar un cas. Els poders públics han d'encapçalar sense complexos un projecte perfectament legítim com aquest, i la societat civil no pot deixar de reivindicar-lo. D'altra banda, si això és una democràcia, tothom és lliure de defensar formes diverses de relació política entre els Països Catalans.

PERE BESSÓ

Escriptor i membre del consell polític d'EUPV

Aposte per una república federal. Això significa que la meua concepció d'Espanya passa pel reconeixement nacional. Dins la república federal hauria de ser viable que Catalunya, el País Valencià i les Illes es pogueren vertebrar com consideren adient, si ho desitgen. Això és clar, no en un futur immediat. Els nacionalistes valencians prou tenim actualment a vertebrar un conflicte encara no solucionat, dit la Batalla de València. El primer és definir com ha de ser la societat que volem per al País Valencià, que sembla que ni el govern ni els mitjans saben molt bé. Tant els que obliden el dret a l'autodeterminació com els indefinits política-ment es fan un flac favor a si mateixos i a la societat.

DOMÈNEC REIXACH

Director del Teatre Nacional de Catalunya

Negre, perquè Europa més que ser la unió dels pobles, de la gent, s'està convertint en l'Europa dels estats, i amb es-

perança, perquè “no creiem en les pistoles”, ja que la nostra força és la nostra cultura i, per tant, difícil de vèncer.

ALBERT TOLDRÀ

Escriptor

El futur dels Països Catalans l'haurien de decidir els catalans. Si no ens espavilem, pot ser que no sigui molt llarg, perquè tenim bastants coses en contra.

JOSEP VICENT MARQUÈS

Escriptor

No és senzill pensar en els Països Catalans com una unitat existent ara. En un passat o futur ja és una altra cosa. Si pensem com si existiren, sense posar-los solemnes ni taxatius, pense que s'enfronten a una problemàtica d'uniformació, més europea que no pas espanyola. L'homogeneïtzació americana i la colonització europea són un perill real que cal tenir en compte. La temptació de vendre el solar és massa gran,

sobretot al País Valencià, amb el govern del PP, més que a Catalunya. A les Illes caldria posar-hi un interrogant. Amb tot, hi ha un futur per als Països Catalans perquè els estats nacionals estan en crisi. D'altra banda, és lamentable que la gent es preocupi més d'aquestes coses que no pas de la presència d'un submarí nuclear en mal estat a prop.

SANTIAGO VIDAL I MARSAL

Magistrat-jutge del Jutjat Penal de Barcelona

Des que l'any 1996 el Consell General del Poder Judicial va dissenyar un projecte de reforma integral de l'administració de Justícia, el govern de l'estat espanyol ha anat obstaculitzant de manera sistemàtica totes i cada una de les propostes que anaven adreçades a millorar el funcionament d'aquest servei públic, cabdal per a un estat democràtic de dret. En especial, s'han malmès totes les expectatives creades d'incrementar l'àmbit competencial dels tribunals superiors de justícia de les comunitats autònomes, i de retruc, tota iniciativa de descentralització del poder judicial. Els Països Catalans no han estat una excepció a l'hora de patir aquesta po-

lítica uniformadora i centralista. Ans el contrari, s'ha potenciat tota mena de recursos paralitzants contra les decisions del Parlament de Catalunya i del govern de la Generalitat que anessin adreçades a fomentar l'ús de la llengua catalana en l'àmbit judicial, o l'adscripció de les plantilles de funcionaris a cossos administratius autònoms. El futur és, doncs, força decebedor per a hom qui pretengui una justícia més propera al ciutadà. S'acosten temps pitjors, encara que sembli difícil.

BIEL MAJORAL

Cantautor

Crec que és l'únic futur que podem tenir. Hem avançat, necessàriament, en el terreny cultural, i també ho hauríem de fer en les resolucions polítiques. Per a la reconstrucció d'Europa cal posicionar la voluntat de les nacions enfront del mercantilisme dels estats i això només ho podem fer si reorganitzem la totalitat de la nació. El temps no és curt, però tampoc no passarà d'aquest segle.

Joan Esculies

Els congressos de l'Assemblea de Regidors

L'Assemblea de Regidors del País Valencià, Catalunya, Illes Balears, Catalunya Nord, Franja, Andorra i l'Alguer prepara per l'any 2001 quatre congressos municipalistes. Un congrés de cultura, que se celebrarà a Alcoi els dies 31 de març i 1 d'abril, que servirà també per a inaugurar el casal Jaume I d'Alcoi, i que vol donar a la cultura un lloc de major preponderància en el conjunt de la política de govern. Un congrés de joventut, que es farà a Tordera, al Maresme, entre el 9 i l'11 de març i que tindrà un avançament en les jornades pre-congressuals els dies 10 i 11 de febrer a Puigcerdà, la Cerdanya, perquè la joventut és un dels sectors socials pel futur de la societat. També es dedicarà un congrés al medi ambient, després de l'estiu, per tractar la singularitat pròpia, la seva gestió i el respecte per l'equilibri ecològic, i un altre de finançament local, per abordar el tema de les hisendes locals, com una qüestió pendent de solució des de l'inici de la recuperada democràcia municipal.

Cada congrés anirà precedit d'unes jornades pre-congressuals, durant les quals un nucli més reduït d'especialistes i regidors, particularment interessants, participaran en aquestes jornades de treball. D'altra banda, en els congressos participaran els regidors de les àrees respectives amb l'objectiu de fixar temes de debat comuns, prendre acords de col·laboració en cada àmbit concret i intercanviar punts de vista i experiències.

La trajectòria de l'Assemblea de Regidors va començar quan 659 regidors i alcaldes van participar el dia 6 de maig del 2000 a València en la seva constitució formal. La trobada, convocada per la Institució Joan Fuster, pretenia impulsar l'articulació dels territoris de parla catalana en tots els àmbits.

L'Assemblea, que tindrà en el 2001 l'oportunitat de començar a realitzar tasques que fins ara tan sols s'havien esbossat, vol aprofitar els avantatges que reuneix l'actuació en l'àmbit municipal, el que té un coneixement més directe de la realitat i diversitat del territori i el que està més pròxim als ciutadans, per impulsar iniciatives innovadores. També vol consolidar la seva heterogeneïtat política, que impedeix lectures electoralistes o conjunturals. **J. E.**